

JESENSKA FOLIJARNA PRIMJENA UREJE U VOĆNJACIMA

Kasna folijarna primjena ureje u voćnjacima koristi se u Hrvatskoj više od 30 godina.

Prva ispitivanja počela su u voćnjacima jabuke i kruške 1974. godine na plantaži „Lipovica“ Popovača (pok. Ciglar i Krpina).

Ovakav tretman stabala jabuka i krušaka obavlja se nakon berbe zimskih sorti, uglavnom krajem listopada i to prskanjem 5% - tnom otopinom ureje.

Koja je korist od toga?

Istraživanja su ukazala na višestruke koristi:

1. U intenzivnim (dobro njegovanim) voćnjacima s primjerenom ishranom i zaštitom vrlo često se produžuje vegetacija, što nije poželjno. Naime, predugim zadržavanjem lišća na stablima produljuje se zaraza s fuzikladijem, i ono što je još važnije, produžuje se vegetacija pa mladice i kasno formirani rodni pupovi na njima kasno ulaze u zimu nezreli - što može biti pogubno u oštrijim zimama. Prskanje pojačanom dozom ureje (5- 10%) i njezinim vrlo brzim prodiranjem u lišće postiže se pozitivna fitotoksičnost i ubrzano otpadanje lišća.
2. Na ovakav način dodali smo vrlo brzo potrebnu jesensku količinu dušika za intenzivan rast korijenja. Naime, veliki rast korijenove mreže voćaka događa se samo u vrijeme malog rasta (ili prestanka rasta) nadzemnog dijela stabala. Taj rast korijenja javlja se nakon otpadanja lišća i prije početka vegetacije (uz uvjet da je temperatura tla viša od 6 stupnjeva celzijusa). Ta dva rasta toliko su obilni da ih zovemo valovima rasta korijena.
3. Ovako pravodobno dodavanje dušika od lista do korijena (poslije i u vrijeme opadanja lišća pričuve hrane se sele iz lišća i svih nadzemnih dijelova u korijen), osiguravamo dovoljno bjelančevina za kvalitetnu cvatnju i oplodnju voćaka.

¹ dr.sc. Ivo Krpina – Voćarsko,vinogradarsko,vinarski centar Zagreb

4. Otpadnuto lišće s pojačanim sadržajem dušika (ureje) vrlo se brzo raspada (trune) i sva plodišta gljivice fuzikladija na tim listovima ne mogu dovršiti svoj stadij razvitka. Stoga u proljeće, pri puhanju voćaka neće biti velika mogućnost primarne zaraze fuzikladija, a time je otklonjena i ona sekundarna zaraza iza oplodnje i razvijenih plodića.

Uz sve navedeno, važno je napomenuti da se urea vrlo dobro i lako otapa u vodi, čak 1 kg u litri vode, ali to u praksi ne možemo iskoristiti.

Naime, otapanjem ureje jako se snizuje temperatura vode tako da otapanje ide vrlo sporo, što je u plantažama nepraktično.

Pok. prof. Ciglar i ja smo 1974. godine namjeravali raditi s 10%-tnom otopinom, ali nam je to usporavalo optimalno vrijeme primjene. Stoga smo smanjili koncentraciju ureje na spomenutih 5% i to uz vrlo intenzivnu i snažnu pomoć mješalice u atomizeru.

Uz to, ovo jesensko tretiranje vrlo hladnom otopinom (koja je šokovita i fitotoksična) nama je samo dodatno koristilo u namijenjenoj svrsi - brze defolijacije.